

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ПОБУДОВИ МОТИВАЦІЙНИХ СИСТЕМ Нікіфорова Н.Й., Іллічова А.Ю.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків

На сучасному етапі розвитку соціально-економічної системи нашої країни все більшу важливість набуває людський фактор. Саме від якості персоналу, його лояльності та виробничої активності залежить успіх підприємства на ринку, а отже і його прибутки. За таких умов на перший план виходять питання мотивації персоналу до наполегливої праці.

Виходячи з необхідності в сучасних умовах удосконалення існуючої системи мотивації персоналу українських підприємств, актуальним є вивчення досвіду побудови мотиваційних систем закордонних країн з метою його впровадження в Україні.

Україна має досить цікавий досвід мотивації персоналу ще з часів радянського минулого. В СРСР неодноразово проводилися експерименти в цій області. Постійно аналізувалася західна і американська класика: системи Маслоу, Маккеланда, Герцберга.

Тому у сучасній науковій літературі досить детально описані класичні методи мотивації: неекономічні, методи задоволення основних потреб підлеглого, методи позитивного і негативного підкріплення, гасіння і покарання та інші. Ці методи широко використовуються закордоном. Але кожна країна має свій досить індивідуальний досвід реалізації цих методів на практиці.

До методів нематеріального стимулювання, які широко використовуються в Японії, можна віднести активне залучення працівників до різних виробничих рухів і до групової роботи («гуртки якості»), "привітання працівників з днем народження", заохочення за внесення працівниками рацпропозицій та ін.

До нефінансових винагород, широко використовуваних в передових американських компаніях, відносять: матеріальні нефінансові винагороди - дарунки співробітникам з нагоди свят, оплату медичної страховки, позики за пільговими програмами, знижки на придбання продукції компанії.

Однією з основних особливостей мотивації персоналу в західноєвропейських країнах є більш широке, ніж в США, поширення партнерських стосунків між підприємцями і робітниками. Це виявляється в активнішій участі персоналу в процесі розподілення прибутку підприємства і ухваленні рішень з управління компанією.

Вивчення закордонного досвіду мотивації персоналу дозволить удосконалити систему мотивації на українських підприємствах.